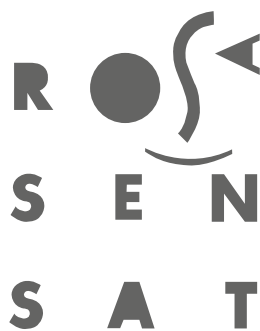

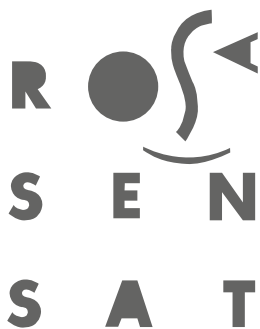
PROPOSTA DE REVISIÓ DEL DECRET 282/2006

Grup impulsor per a la revisió del DECRET 282/2006:
Lidia Ferrer, Natàlia Grifé, Eva Jansà, Maria Rovira, Eva Sargatal,
Annia Vilaró, Maria Vinuesa i Berta Vila.

Abril 2024

**PROPOSTA
DE REVISIÓ
DEL DECRET
282/2006**

El Decret 282/2006 que regula el primer cicle d'educació infantil i els requisits dels centres, és el document de referència legal a Catalunya des de fa més de 16 anys; i des de l'Associació de Mestres Rosa Sensat amb el suport i treball de més de 400 mestres i educadores, proposem fer-ne una revisió acurada per adequar-lo al nou Currículum d'educació infantil de 2023 (<https://dogc.gencat.cat/ca/document-del-dogc/?documentId=951431>) – ara 0-6 anys – tenint en compte les especificitats més acurades al voltant del desenvolupament i coneixement dels infants entre els zero i els tres anys que la ciència ens ha abordat des dels seus estudis més recents.

Segons el preàmbul d'aquest Decret, “*La Llei 5/2004, de 9 de juliol, de creació de llars d'infants de qualitat, estableix que el Govern de Catalunya ha de garantir el caràcter educatiu, la qualitat i els requisits mínims que han de complir les llars d'infants que la realitat catalana exigeix, i que ha de considerar-les com una part del sistema educatiu; així mateix, ha de garantir que al final del període 2004-2008 la xarxa de llars d'infants de titularitat pública de Catalunya inclogui un mínim de trenta mil places de nova creació i que aquestes es mantinguin en el futur.*”

La Generalitat de Catalunya ha ampliat substancialment les places de primer cicle arreu del País des de 2006 fins a 2024, oferint possibilitats educatives públiques a les famílies amb infants entre els zero i els tres anys. Aquest pas endavant permet oferir possibilitats d'escolarització a aquests infants i la mostra n'és la gran quantitat de centres públics que s'han posat en funcionament des de 2006 i sobretot entre 2010 i 2012 a Catalunya.

La llista d'espera d'infants que no poden ser escolaritzats en el sistema públic català fa evident que aquesta aposta política ha d'incrementar-se notablement per donar resposta a les necessitats de totes les famílies que ho requereixin. I cal tenir en compte que assistir al primer cicle de

l'educació infantil és una oportunitat que s'hauria de garantir a tota la societat, pels beneficis que aporta a nivell d'integració, relació i creixement.

Parlar de qualitat educativa demana tenir en compte les necessitats fisiològiques, emocionals, cognitives i socials dels infants entre els zero i els tres anys, perquè l'educació sigui un fet positiu. És per aquest motiu, que degut a l'ampli coneixement de la infància que la ciència ens ha aprofitat en els darrers anys a través dels seus estudis, i la incorporació de noves metodologies més actives i respectuoses dins els paràmetres de l'educació infantil que han arribat des de la part formativa, que creiem que aquest Decret mereix una revisió acurada en alguns dels seus apartats que desgranem a continuació:

Article 3.4 - Infants amb Necessitats Educatives Especials:

Els infants amb necessitats educatives específiques reben l'atenció d'acord amb les seves necessitats singulars des del moment en què aquestes necessitats són detectades i valorades pels serveis educatius.

El decret 282/2006 només fa aquesta referència a una realitat cada vegada més creixent en els centres escolars.

L'educació a Catalunya es regeix pels principis d'educació inclusiva i el recent decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu (<http://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/7477/1639866.pdf>) exposa que “*l'atenció educativa de tot l'alumnat es regeix pel principi d'inclusió, i es defineixen els criteris d'organització pedagògica que han de facilitar l'atenció educativa de tots els alumnes i, en particular, d'aquells que poden*

trobar més barreres en l'aprenentatge i la participació”.

Per tal de poder fer una escola per a tothom calen els mitjans. Les ràtios elevades i la manca de personal fa impossible poder atendre als principis de la inclusió.

Atenent a aquesta premisa, els centres d'educació de primer cicle mereixen comptar amb els suports educatius i d'atenció a les necessitats específiques que es detectin per poder respondre a les seves demandes i oferir aquesta atenció i educació de qualitat dins el marc inclusiu, així, els equips haurien de comptar amb diferents perfils professionals especialitzats en l'acompanyament a aquests casos.

Aquesta decisió, com tantes altres, no pot quedar en mans dels Ajuntaments, i si és així, cal revisar els mecanismes de control per part del Departament.

Article 10 - Modalitats del servei educatiu

Els centres han d'oferir els seus serveis de manera continuada i sistemàtica a grups estables d'infants, amb freqüència diària, distribuint les activitats per franges horàries i de serveis durant deu o més mesos l'any

Ens remetem de nou al caràcter educatiu de l'etapa, i per tant, a la necessitat de regular-la com a tal. De la mateixa manera que el segon cicle compta amb un calendari i uns horaris establerts des del Departament, també el primer cicle hauria de tenir aquesta regulació i que tingués l'infant al centre.

Sobre el paper es considera i s'organitza com una etapa educativa però en la realitat segueix tractant-se, massa sovint, com un servei de conciliació familiar i aquest és un aspecte que cal reformular a nivell social. El

primer cicle d'educació infantil no pot ser el mecanisme final de conciliació igual que no ho és el segon.

Article 11 - Nombre i qualificació dels professionals

Els professionals que imparteixen el primer cicle de l'educació infantil han d'estar en possessió del títol de mestre especialista en educació infantil o del títol de grau equivalent, o del de tècnic superior en educació infantil, o de qualsevol altre títol declarat equivalent, acadèmicament i professional, a algun dels anteriors.

El nombre mínim de professionals en presència simultània ha de ser igual al nombre de grups en funcionament simultani més un, incrementat en un de més per cada 3 grups.

Per cada tres grups, o fracció, almenys un dels professionals ha de tenir el títol de mestre amb l'especialitat en educació infantil o el de grau equivalent.

Considerem que és necessària una revisió dels estudis que permeten exercir al 0-3. Als graus universitaris és gairebé nul·la la presència de referències al 0-3, les estudiants no reben cap acompanyament que reculli l'especificitat de la primera infància i quan ho fan és, en la majoria dels casos, des d'una mirada molt allunyada a la realitat actual i poc rigorosa.

De la mateixa manera, els estudis de tècnic de grau superior en educació infantil estan força obsolets i no tenen com a punt de partida la realitat de les escoles bressol i les metodologies centrades en l'infant.

Per donar valor a l'etapa educativa cal primer reforçar i revaloritzar els professionals que l'exerceixen.

Pel que fa a les professionals de l'educació que es dediquen als centres educatius de primer cicle, cal fer esment a la diversitat de les condicions laborals, que són molt heterogènies tant en els diversos centres del país, com –i sobretot- pel que fa a la comparativa amb els centres de segon cicle.

Si el currículum d'educació infantil inclou les premisses bàsiques per a l'etapa 0-6 anys, regular els drets i deures de les professionals que hi treballen unificant criteris, pot facilitar un treball compartit i plenament responsable. És per això que cal revisar aspectes laborals que al primer cicle d'educació infantil no queden regulats i que s'entenen de forma diferent al segon cicle, com les categories professionals, la jornada laboral o la formació continuada.

La complexitat i especificitat de les necessitats actuals dels infants de la nostra societat, ens mostren el valor que té poder rebre una atenció a mida, acurada, i que atengui de manera real les necessitats de cada persona. Per poder fer-ho es considera com a indispensable fer una aposta per equips compartits, atenció compartida. Com en d'altres realitats, la parella educativa és una eina de millora, de revisió, de posar en valor el treball d'equip, de compartir la tasca educativa i una estratègia organitzativa que ajudaria a millorar l'atenció i l'acompanyament que es dona.

Article 12 - Nombre màxim d'infants per grup

Al primer cicle de l'educació infantil pot haver-hi simultàniament, com a màxim, el següent nombre d'infants per grup:

Grups d'infants menors d'un any: 8 infants.

Grups d'infants d'un a dos anys: 13 infants.

*Grups d'infants de dos a tres anys:
20 infants.*

Les ràtios actuals, les més altes d'Europa, fan molt difícil poder donar una atenció individualitzada o el màxim d'individualitzada possible que respongui a les necessitats de l'infant així com garantir la qualitat que apunta el propi decret.

En els darrers cursos s'han revisat i reduït les ràtios per al segon cicle d'educació infantil atenent a criteris de millora en la qualitat educativa. El primer cicle, amb infants en ple desenvolupament de l'autonomia, també precisa d'aquesta mirada, abaixar les ràtios a tots els grups d'edat, des del zero fins als sis anys, permetria una millor atenció qualitativa, molt més individualitzada, permetent una detecció precoç real de necessitats específiques, acollint a les famílies i oferint contextos d'aprenentatge més amplis i positius. De la mateixa manera, s'han de tenir en compte les ràtios a tots els moments de la vida quotidiana, incloent-hi també l'estona dels àpats o des descans.

És per això que és necessari un augment de la inversió per millorar les condicions de les escoles

Una bona opció seria equiparar les ràtios màximes a la resta d'Europa o fins i tot plantejar abaixar-la i posicionar-nos al capdavant de l'aposta per a la millora educativa durant els primers anys de vida.

*Grups d'infants menors d'un any:
6 infants.*

*Grups d'infants d'un a dos anys:
10 infants.*

*Grups d'infants de dos a tres anys:
15 infants.*

O millorar-ho:

*Grups d'infants menors d'un any:
4 infants.*

*Grups d'infants d'un a dos anys:
8 infants.*

*Grups d'infants de dos a tres anys:
12 infants.*

Conscients que no és una tasca senzilla trobar la manera de baixar les ràtios i caminar cap a la universalitat del servei, una opció que plantgem, a banda de seguir amb la construcció de noves escoles, afegim la possibilitat del traspàs de les places de les escoles concertades i/o privades a l'educació pública

→ Article 13 - Requisits d'espais i instal·lacions

Cadascuna d'aquestes sales ha de tenir una superfície mínima de 2 metres quadrats per infant

Aquest punt va estretament lligat a l'anterior, la baixada de la ràtio permetria que cada infant del grup de tres anys, disposés de més de 2 metres quadrats, com determina la normativa tant a primer com a segon cicle; fet que ampliaria notablement les possibilitats de joc, relació i aprenentatge.

Tots els de l'escola són educatius i per això, la revisió dels espais ha de recollir i contemplar també l'espai exterior com a espai amb el mateix valor educatiu.

Totes les condicions esmentades, fan palès que l'actual DECRET 282/2006, és un document insuficient i obsolet que permet i legitima una educació dels més petits sota mínims que ha facilitat que per a moltes administracions aquest servei sigui

concebut com un negoci (inversió de diners) que no genera beneficis. L'educació mai no hauria de tractar-se dins del marc de la negociació econòmica, sinó que s'hauria de veure com a una inversió de futur en benestar i salut d'una societat sana i forta. Cal un canvi de mirada i una divulgació de la cultura d'infància que canviï aquesta realitat social, no només política. La creació d'un nou DECRET en aquesta direcció pot ser una forma d'iniciar aquest canvi, sense oblidar la protecció dels drets de la infància.

Grup impulsor per a la revisió del Decret 282/2006: Lidia Ferrer, Natàlia Grifé, Eva Jansà, Maria Rovira, Eva Sargatal, Annia Vilaró, Maria Vinuesa i Berta Vila.

Abril 2024